

Királyok és Szentek

Az Árpádok kora

A Magyarságkutató Intézet Kiadványai 47.

KIRÁLYOK ÉS SZENTEK

Az Árpádok kora

Budapest – Székesfehérvár, 2022

Szakmai lektorok: Ringer István, Teiszler Éva

Nyelvi lektorok: Bódi Zoltán, Fehér Bence, Katona József Álmos, Rási Szilvia,
Severino-Varsányi Orsolya, Tóth Anna Judit

Szerkesztők: Horváth Ciprián, Horváth-Lugossy Gábor, Kovács Attila,
Makoldi Miklós, Nagy Dóra, Teiszler Éva, Vizi László Tamás

A kötetben szereplő fotókat a kiállított tárgyakról Cser Dániel készítette.

A borítón a Királyok és Szentek – Az Árpádok kora című kiállítás plakátja,
valamint IV. Béla 1251. évi oklevelén függő aranypecsét előlapja (Magyar
Nemzeti Levéltár Országos Levéltára / National Archives of Hungary
HU-MNL-OL-DL 50617.), és egy 13. századi körmeneti keresztről származó
korpusz (Janus Pannonius Múzeum, Pécs, JPM Ltsz: 61.89.1.) részlete látható.

A kiállítás arculatát és a hozzá kapcsolódó grafikákat a Pazirik Informatikai
Kft. készítette.

Az MKI szerkesztőbizottsága: Vizi László Tamás (elnök), Fehér Bence,
Katona József Álmos, Kovács Attila, Mati Márton, Pomozi Péter

A kötet megjelenését támogatta a

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

© Szerzők, Szerkesztők, 2022

<https://doi.org/10.53644/mki.ksz.2022>

ISBN 978-615-6117-62-5

ISSN 2677-0261

TARTALOM

Előszó	11
Kásler Miklós	11
Spányi Antal	13
Cser-Palkovics András	15
Horváth-Lugossy Gábor	16
Pokrovenszki Krisztián	19
Makoldi Miklós: Kurátori gondolatok a <i>Királyok és Szentek – Az Árpádok</i> kora című kiállítás kísérőkötetete kapcsán – avagy a Kárpát-medence geopolitikai jelentősége az Árpád-házi fejedelmeink és királyaink korában és az azt megelőző időszakban	21
Blazovich László: Hospesjogok és az Árpád-kori városok	45
Demeter Zsófia: III. Béla és Antiochiai Anna nyughelyének megtalálása 1848-ban	61
Diószegi Szabó Pál: A magyar–bizánci kapcsolatok az Árpád-korban	83
Hesz Attila: Boldog Özséb és a pálos remeték	109
Hidán Csaba: Hadi események az Árpád-korban	129
Horváth Attila: Az 1222. évi Aranybulla és a történeti alkotmány	143
Kerékjártó Ágnes – Klima Gyula: Életszentség és aszkézis: Árpád-házi Szent Margit (1242–1270)	161
Kovács Attila: A korai királyi hatalom a Kárpát-medencében és néhány érdekes összefüggése	181
Kovács László: Szent László emlékek a Felvidéken	195
Kőfalvi Tamás: A hiteleshelyek írásbelisége az Árpád-korban	215
Lukács László: Szent István király kultusza a magyar néphagyományban	229

Neparáczki Endre: Az Árpád-ház genetikai kutatásának eddigi és a jövőben várható eredményei	243
Novák Ádám: Az Árpád-kori pecséthasználatról	261
Reich Szabina: Székesfehérvár topográfiai fejlődése az Árpád-korban	279
Szóllósy Csilla–Szücsi Frigyes: Székesfehérvár Árpád-kori védművei	293
Terplán Zoltán: A kereszties hadjáratok és az Árpád-kori Magyar Királyság diplomáciai kölcsönhatásai	305
Török Tibor: A Kárpát-medence történeti népességeinek kapcsolatai az újabb archeogenetikai eredmények tükrében	335
A kötet szerzői	349